

**X. SJEDNICA TREĆEG SAZIVA VIJEĆA ZA GENETSKI MODIFICIRANE ORGANIZME IMENOVANOG
ODLUKOM VLADE REPUBLIKE HRVATSKE O OSNIVANJU VIJEĆA ZA GENETSKI MODIFICIRANE
ORGANIZME (NN 93/2017 OD 14. RUJNA 2017. GODINE)**

Dana 04. studenog 2020. godine održana je deseta sjednica trećeg saziva Vijeća za genetski modificirane organizme putem internetske platforme Ministarstva zdravstva. Sjednici je prisustvovalo 15 članova Vijeća.

Na početku sjednice predsjednica Vijeća pozdravila je prisutne. Uz članove Vijeća i predstavnike Ministarstva zdravstva sjednici su prisustvovala i predsjednica Odbora za uvođenje GMO u okoliš Martina Šašić Kljajo, te predsjednica Odbora za ograničenu uporabu GMO-a Dušica Vujaklija.

Prijedlog dnevnog reda jednoglasno je prihvaćen od strane prisutnih članova Vijeća. U nastavku sjednice usvojeni su Zapisnici sa VIII. I IX. sjednice Vijeća. Predsjednica Vijeća iznijela je prisutnima izvješće o radu Vijeća i izvješće o radu Odbora koji su usvojeni jednoglasno od strane prisutnih članova Vijeća.

U nastavku sjednice Valentina Zoretić Rubes upoznala je prisutne sa trenutnim stanjem nacionalnog zakonodavstva u području genetski modificiranih organizama. Novi zakon o GMO (NN br. 126/19) stupio je na snagu sa početkom 2020. godine, te su izmijenjeni pravilnici. V. Zoretić Rubes upoznala prisutne sa Uredbom 2020/1043 o provedbi kliničkih ispitivanja i opskrbi lijekovima za humanu primjenu namijenjenih liječenju ili sprečavanju koronavirusne bolesti (bolest COVID-19) koji sadržavaju genetski modificirane organizme ili se od njih sastoje. Napomenula je da je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama dokle god SZO bolest COVID-19 proglašava pandemijom.

D. Šimić upoznao je prisutne sa trenutnim regulatornim izazovima vezanim uz sintetsku biologiju, te izazovima u kontekstu Konvencije o biološkoj raznolikosti. D. Šimić imenovan je u radnu skupinu za međunarodna pitanja okoliša, podskupina za biološku raznolikost. Ukazao je prisutnim članovima kao je na razini EU pitanje sintetske biologije stavljeno pod GMO regulativu što za sobom povlači veliki broj nejasnoća vezano uz provedbu i upućuje na potrebu za izmjenom postojećeg zakonodavstva.

Renata Hanzer iznijela je prisutnima izvješće sa Zajedničke radne skupine Stalnog odbora za GM biljke, životinje, hranu i hranu za životinje, Regulatornog odbora za 2001/18 i 2009/41 na temu novih genomskih metoda. U skladu sa Odlukom Vijeća (EU) 2019/1904 o zahtjevu Komisije da podnese studiju s obzirom na presudu Suda u predmetu C-528/16 o statusu novih genomskih metoda na temelju prava Unije, Komisija prikuplja podatke zemalja članica putem upitnika vezano uz nove metode mutageneze. Studija pokriva područje svih novih genomskih metoda koje su razvijene nakon 2001. godine. Upitnik pokriva biljke, životinje, mikroorganizme i proizvode dobivene novim metodama u poljoprivredi, prehrambenoj industriji, medicini i industrijskim aplikacijama. Rok za završetak studije EK je travanj 2021.

Na poziv predsjednice Vijeća Sanja Miloš iznijela je prisutnima izvješće sa održanog godišnjeg sastanka EFSA znanstvene mreže za procjenu rizika genetski modificiranih organizama. Tematska područja sastanka su bila: Procjena sigurnosti proizvoda dobivenih putem novih genomskih tehnika uzgoja,

sintetička biologija i upotreba metode CRISPR/Cas9 za „gen drive“ tehniku u svrhu brzog širenja uređenih gena kroz populaciju.

Ivana Ferenčak upoznala je prisutne sa aktualnostima sa održanih upravljačkih odbora Europske mreže GMO laboratorija (ENGL) održanim u 2020. godini. Tema sastanka je bila upotreba certificiranih referentnih materijal u GMO analizi. Obzirom na sve raširenije korištenje digital PCR-a, je potrebna konverzija iskazivanja udjela GM materijala između broja kopija u masene udjele. Izdan je Vodič za konverziju i redovito ažurirana tablica dostupna na stranici mreže. Također je izdano novo izdanje vodiča za mjernu nesigurnost. Dio sastanka ENGL mreže bio je posvećen angažmanu GMO laboratorija na COVID-19 testiranju.

Na kraju sjednice Vijeća ukazano je na postojanje prvih komercijaliziranih biljaka dobivenih novim genomskim metodama poput Calyxt soje i Cibus uljane repice.

U Osijeku 11. studenog 2020.

PREDSJEDNICA VIJEĆA ZA GMO

Dr.sc. Renata Hanzer

